

เลขที่.....

ประโยคธรรมศึกษาชั้น[✓]ตรี []โท []เอก ระดับ []ประถม [✓]มัธยม []อุดม

วิชา เรียงความแก้กระทู้ธรรม

สอบในสนามหลวง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

	ทุกโข ปาปสส อุจฺจโย.
	สะสมบาปเท่ากัับสะสมความทุกข์
	บัดนี้ จักได้อธิบายขยายความแห่งพุทธศาสนสุภาษิตที่ยกขึ้นเป็นบทเบื้องต้นนั้นเพื่อเป็น
	แนวทางแห่งการศึกษาและแนวทางแห่งการปฏิบัติ โดยสมควรแก่อัตภาพและธรรมเป็นลำดับไป
	ดำเนินความว่า การสะสมบาปเท่ากัับสะสมความทุกข์ พุทธภาษิตนี้ ผู้ศึกษาควรทราบไว้
	๔ ประการ คือ ๑.บาป ๒.สิ่งที่จัดว่าเป็นบาป ๓.การทำบาป ๔.การไม่ทำบาป นำความสุขมาให้คำว่า
	บาป หมายถึงความไม่ดีทุกอย่างเช่น อกุศล โทษ ความผิด ทุจริต เเว ธรรมดำ ทุกข์ยากลำบากเหน็ด
	เหนื่อย เจ็บปวดความชั่วเป็นต้น ดังนั้นจึงมักพูดศัพท์เดิมว่า บาปหรือถ้าจะแปลก็มักจะแปลว่า ความ
	ชั่ว อันหมายถึงความไม่ดีนั้นเองส่วนท่านผู้รู้คัมภีร์ ศัพทศาสตร์ ให้ความหมาย ของคำว่าบาปไว้หลาย
	นัย เช่น สิ่งที่คนดีทั้งหลายพึงป้องกันตัวเองไว้ให้ห่างไกลหรือสิ่งที่เป้นเหตุให้คนถึงอบาย กลายสภาพ
	เป็นดิรัจฉานเปรตสัตว์นรกและอสุรกาย เป็นต้น สิ่งที่จัดว่าเป็นบาปนั้น พระพุทธศาสนาจัดสิ่งที่เป้นบาป
	ไว้ตามโทษหนักเบาดังนี้ บาปที่มีโทษหนักที่สุดคือ นียตมิจฉาทิฏฐิ แปลว่า ความเห็นที่แน่นอนดิ่งลง
	ไป แก่ไขไม่ได้ ๓ อย่าง คือ อภิรียทิฏฐิ เห็นว่าทำบาปหรือทำบุญ ก็เพียงแต่กิริยาที่ทำเท่านั้น ไม่ได้เป้น
	บาปหรือเป็นบุญดังที่ศาสนาทั้งหลายสอนเลย อเหตุกทิฏฐิ เห็นว่าความสุขหรือความทุกข์ของมนุษย์
	ล้วนเกิดขึ้นเอง ไม่ได้เกิดมาจากเหตุใดๆ ทั้งสิ้น นัตติกทิฏฐิ เห็นว่าไม่มีอะไร คือ บาปก็สุญ บุญก็สุญ
	คนตายแล้วก็สุญ จึงควรละเว้นจากบาปกรรมเสีย อย่าให้บาปอันเป้นความเดือดร้อนกายใจ

	สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มาใน ขุททกนิกาย เถรคาถา ว่า
	สกมมฺนา หลฺ ทิ ปาปธมฺโม.
	คนทำบาป ย่อมลำบากเพราะกรรมของตน
	อธิบายความว่า ที่ว่าพึงละเว้นบาปทั้งหลาย เพราะบาปที่ทำนั้น ย่อมลำบากเพราะกรรม
	ของตน อย่างหนักทำให้ตกไปในที่หาความเจริญมิได้ที่เรียกว่า นรก รongลงมาทำให้ตกลงในนรกอเวจี
	รongลงมาจากนั้น ทำให้กลายสภาพเป็นดิรัจฉาน เป็นเปรต เป็นอสุรกาย หรือเบากว่านั้นถ้าเกิดมา
	เป็นมนุษย์ ก็จะทำให้มีอายุสั้น มีโรคเปื่อยเปื่อย ทำกินไม่ขึ้นมีอุปสรรค ประสบภัยอันตรายต่างๆ ส่วน
	การไม่ทำบาปคือ เป็นคนที่มีสัมมาทิฐิ มีความคิดเห็นที่ส่งเสริมศีลธรรม จดเว้นจากอนันตริยกรรม
	และเว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ การลักทรัพย์ การประพฤติดิฉิดในกาม การพูดเท็จ การพูดส่อเสียด การ
	พูดคำหยาบ การพูดเพ้อเจ้อ การโลภอยากได้อย่างผิดศีลธรรม ความคิดร้ายทำลายผู้อื่น ย่อมนำ
	ความสุขมาให้ทั้งแก่ตนเอง ครอบครัวและสังคมจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ดังได้
	บรรยายมาแต่โดยย่อนี้ พอสรุปใจความได้ว่า บุคคลที่รู้เห็นในการทำบาปของตนแล้ว ย่อมเกรงกลัวต่อ
	บาปกรรมของตนที่ทำ เพราะความสุขที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ อันดับแรกต้องเว้นจากการทำความชั่วอัน
	เป็นบาป คือ ความชั่วเมื่อละได้เสียก่อนแล้ว เปรียบเหมือนคนเราจะแต่งตัวให้สวยงามต้องอาบน้ำ
	ขำระกายให้สะอาดเสียก่อนเพราะถ้าเนื้อตัวสกปรกจะแต่งอย่างไรก็ไม่งาม ความสุขของมนุษย์เรานี้ก็
	เช่นกันแม้จะมีทรัพย์สินเงินทองยศศักดิ์มาก ต้องการงดเว้นจากการทำบาปฆ่าฟันชีวิตกันและกันไม่ทำ
	กรรมที่ไม่ดีดังนั้น จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เราทั้งหลายจะงดเว้นกรรมบาปเสีย แล้วมาสักสมอบรม
	แต่กรรมที่เป็นบุญเท่านั้น การหมั่นสร้างบุญกุศลอยู่บ่อย ๆ จนติดเป็นนิสัย เป็นกิจวัตรประจำวันจะทำ
	ให้เรามีอุปนิสัยโน้มไปในทางที่เป็นบุญโดยอัตโนมัติ เมื่อเป็นเช่นนี้ ความคิดที่จะทำบาป ย่อมลดลง

[illegible]

	สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มานิ มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์ ว่า
	ปาปานิ กมฺมานิ กโรนติ โมหา.
	คนทำบาปกรรม เพราะความหลงผิด
	อธิบายความว่า ผู้ความหลง คือ โมหะ ได้แก่ ความเขลา ความไม่รู้ตามความเป็นจริง
	หลงกิเลส หลงอารมณ์ ความหลงนี้เมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว ย่อมเป็นมูลให้เกิดความโลภบ้าง เป็นมูลให้เกิด
	ความโกรธบ้าง เป็นความหลงล้วน ๆ บ้าง คนทำบาปกรรม เพราะความหลงผิด คือการที่เราเกิดโมหะ
	ขึ้น คนทั้งหลายมักจะทำกรรมไปตามอำนาจของโมหะคือความหลง เมื่อทำกรรมด้วยอำนาจของ
	ความหลง ย่อมเป็นไปในทางที่ก่อบาปอกุศลเท่านั้น เพราะกรรมที่เป็นกุศลย่อมเกิดจากปัญญา ไม่ใช่
	จากโมหะคือความหลง ดังนั้น จึงเป็นที่มาของคำว่า คนมักทำบาปเพราะความหลง คือหลงไปตาม
	อำนาจของกิเลสที่สั่งการให้ทำบาปนั่นเอง เมื่อรู้ดังนี้แล้ว เราท่านทั้งหลาย พึงเร่งกำจัดโมหะคือ
	ความหลง อันเป็นสาเหตุให้กระทำบาปนี้เสียให้ได้ ด้วยการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน อันจะเป็นเหตุให้
	เกิดปัญญารู้แจ้งตามความเป็นจริง และจะสามารถกำจัดกิเลสทั้งปวงรวมทั้งโมหะคือความหลงนี้เสีย
	ได้ จะได้ไม่ต้องทำบาปเพราะหลงกลกิเลสอีกต่อไป บาปที่มีโทษถึงนำไปสู่อบายก็ได้ ที่ทำให้ได้รับ
	ความทุกข์ความเดือดร้อน เช่น ทำให้อายุสั้น มีโรคมาก ยากจนเชิญใจ เป็นต้น ก็ได้ มี ๑๐ อย่าง
	เป็นการกระทำทางกาย ๓ อย่าง คือ ฆ่าสัตว์ ๑ ลักทรัพย์ ๑ ประพฤติผิดในกาม ๑ เป็นการพูด
	ทางวาจา ๔ อย่าง คือ พูดเท็จ ๑ พูดส่อเสียดทำให้คนแตกสามัคคีกัน ๑ พูดคำหยาบ ๑ พูดเพ้อเจ้อ
	ทำให้ผู้อื่นเชื่อถือเองไร้สาระ ๑ เป็นความคิดชั่วทางใจ ๓ อย่าง คือ โลภ โกรธ หลง ความเห็นผิด
	ไม่เชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ ๑ ดังกล่าวมานี้ล้วนแต่ก่อให้เกิดความทุกข์ ความเดือดร้อนทั้งแก่ผู้ทำ